

FRAMTIDENS HUS

Det nya ungdomshuset i Lewisham, signerat RCKa, fyller ett desperat behov av en plats för ungdomar i sydvästra London. Varje kväll samlas 200 ungdomar i lokalerna.

FRAMTIDENS HUS

Med ett transparent skinn ut mot vuxenvärlden är det nya ungdomshuset i Lewisham en succé. I London, liksom i Sverige finns ett stort behov av fritids-gårdar. Men i London finns numera öronmärkta pengar från regeringen för att fler ungdomshus ska byggas och få bättre öppettider. En trend som förhoppningsvis smittar av sig norrut.

TEXT JOHAN KELLMAN LARSSON
BILD IOANA MARINESCU, JACOB SPIRIESTERSBACH

SEDAN BÖRJAN AV 1990-TALET har fritidsgårdarna blivit färre i Sverige. En anledning är de kraftiga nedskärningar som Sveriges kommuner då gjorde. Och så har det fortsatt. Många menar att läget i dag är akut och att de öppna verksamheternas betydelse är underskattad: Enligt ledande sociologer kan fritidsgårdar, förutom den rent sociala funktionen, exempelvis fungera i brottsförebyggande syfte. Efter den oroliga våren i några av Stockholms förorter i fjol togs ett aktivt beslut att tillgängliggöra områdenas fritidsgårdar på ett bättre sätt, exempelvis genom att förlänga öppettiderna. Och efter omfattande bränder i Kungälv 2009 upptäckte man att dessa nästan undantagslöst utfördes när gårdarna varit stängda länge.

Trots den här typen av rapporter har den negativa utvecklingen fortsatt; mellan 2008 och 2012 försvann ytterligare 240 fritidsgårdar i landet. I England tycks utvecklingen gå i motsatt håll. Regeringen har upprättat en särskild fond, vars medel ska utnyttjas till att bygga större ungdomscenter som rymmer en rad olika aktiviteter. Säkra, positiva och inbjudande byggnader – kort sagt attraktiva samlingsplatser för ungdomar. Från just denna fond (som går under namnet Myplace) hämtades kapitalet till det nya fritidscentret i Wells Park i Londons stadsdelen Lewisham: ”The new generation youth centre”. Det 3,5 miljoner pund dyra centret – som byggts av det unga brittiska arkitektkontoret RCKa – rymmer klättervägg, kök och kafé, inspelningsstudio, spelplaner, hälsoklinik, dans- och performanceutrymmen, undervisningslokaler samt datasal.

– Det fanns ett desperat behov av en byggnad av det här slaget i sydvästra London, eftersom ett liknande center tidigare stängde. Vi ville ta hand om det på bästa sätt och konstruera en hållbar och demokratisk byggnad som kunde kombinera Lewishams förpliktelse till de unga och RCKas ihärdiga strävan efter innovativ och socialt ansvars-

tagande arkitektur, säger Dieter Kleiner på RCKa.

Projektet lades ut på RCKa efter en arkitekt-tävling där byrån besegrade 240 andra förslag. Fritidscentret öppnade i juni 2013 och riktar sig alltså till unga människor mellan 8 och 19 år (upp till 25 för de med särskilda behov). När jag ber Dieter Kleiner berätta något om byggnadens design trycker han särskilt på en sak: den rumsliga kompositionen. Byggnaden ska fungera både för mindre kompisgäng som samtidigt kan utföra olika sorters aktiviteter – men även för större grupper.

– Det var viktigt för oss att besökaren alltid ska känna sig bekväm och välkommen, oavsett om det är 5 eller 500 personer i byggnaden. Vi fokuserade därför helhjärtat på funktionen och struntade i att tänka i ikoniska banor. Byggnadens infrastruktur är till för att uppmuntra och underlätta för besökarna, punkt, säger Dieter Kleiner.

Byggnaden motsvarar besökarnas skiftande behov genom att den innehåller många olika sorters aktiviteter. Men det finns också en rad odefinierade ytor.

– Dessa är till för att uppmuntra besökarna att utnyttja rumsligheterna på nya kreativa och innovativa sätt. Sammantaget bildas ett landskap som har engagerande effekter och bjuder in besökaren. En möjligheternas byggnad.

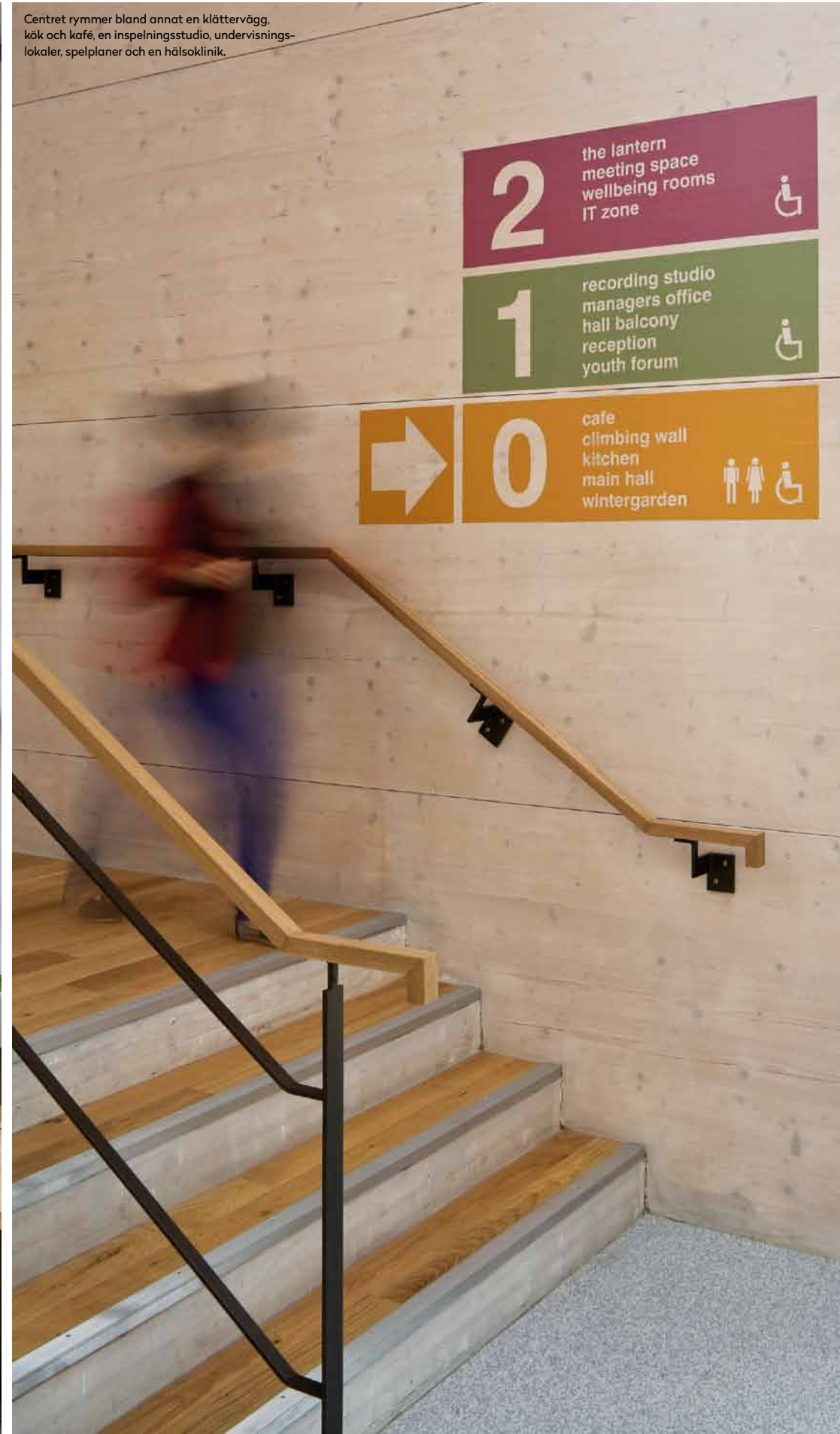
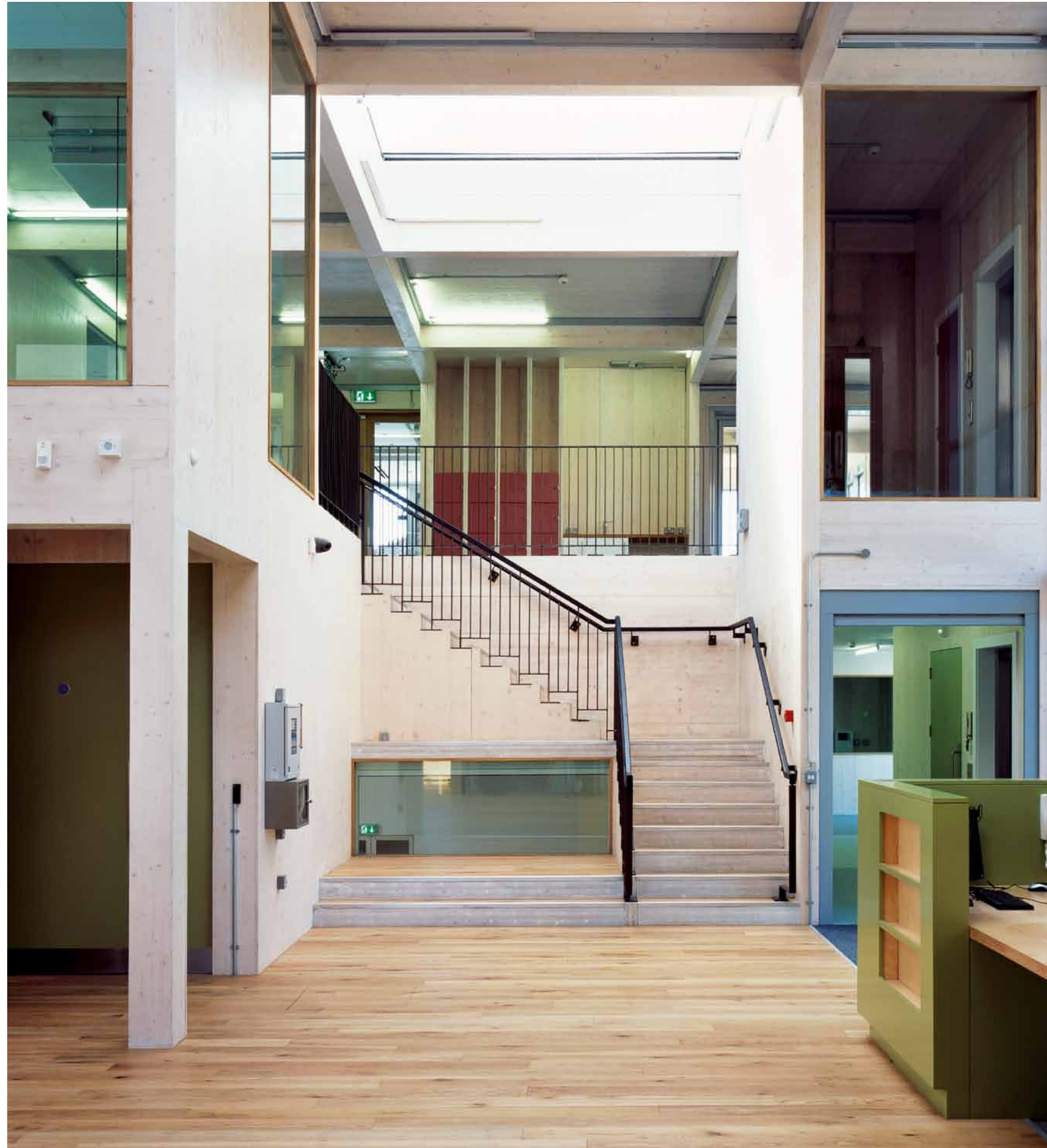
Rena linjer, exponerad trästruktur och öppna ytor resulterar i en ljus och levande atmosfär. Själva designen togs fram i samråd med invånare i området som fick vara med och tycka till; allt ifrån fotbollsklubbar, polis, parkföreningar, skolor och politiker involverades i arbetet. RCKa gjorde kort sagt allt som stod i deras makt att verkligen rota det djupt engagerande projektet i det lokala samhället.

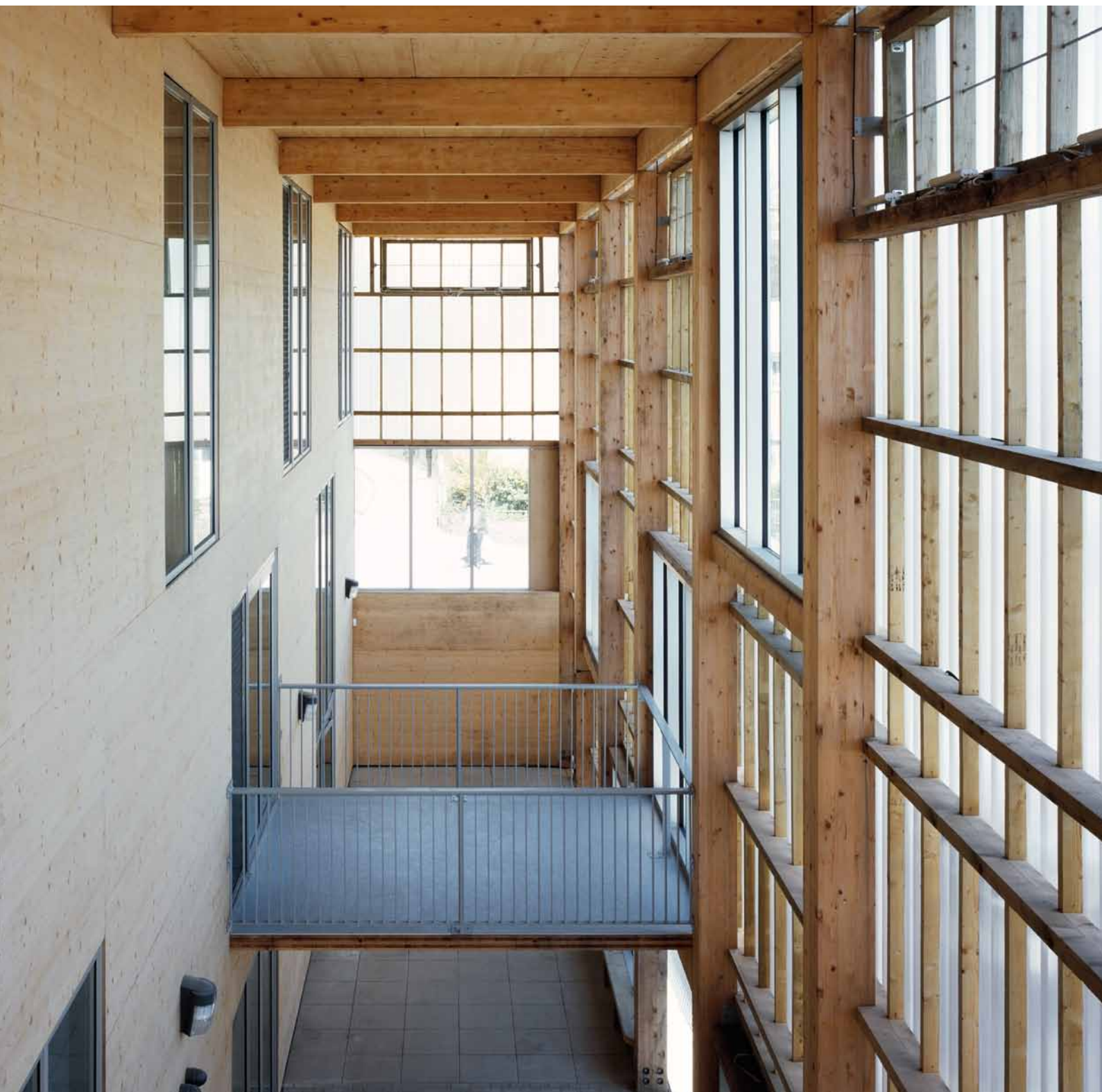
– Framgången har varit stor, det märks inte minst på hur enormt populärt centret har blivit. Det är ett bevis för designteamet och hela Lewisham att vi träffat rätt. |

LEWISHAM YOUTH CENTER
Projekt Fritidsgård
Kontor RCKa
Var Lewisham, Storbritannien
Budget 3,5 miljoner pund

"Framgången har varit stor. Det märks inte minst på hur populärt centret har blivit."